

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

De Eerste Opvang Anderstaligen

Plaats : Breda
BRIN nummer : 12WE|C3
Onderzoeksnummer : 289478
Datum onderzoek : 7 juli 2016
Datum vaststelling : 19 juli 2016

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	7
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	11
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	13
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	15
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	21

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

De afdeling Eerste Opvang Anderstaligen (EOA) van basisschool De Fontein heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

- Op de afdeling EOA is een betrokken team werkzaam, dat écht iets wil betekenen voor deze specifieke groep kinderen;
- Voor elk kind is een doelgericht individueel ontwikkelingsperspectief voorhanden;
- Het volgen van de ontwikkeling van de leerlingen is goed te noemen;
- Alle activiteiten zijn gericht op het leren van de Nederlandse taal;
- De leraren beheersen de basale didactische vaardigheden;
- De ouders en hun kinderen zijn tevreden: vooral dankbaar voor wat de school hen biedt;
- Er is sprake van een voldoende uitgewerkt aanbod taal en rekenen;
- Het waarborgen van de veiligheid en een warm schoolklimaat is een speerpunt van de school;
- De zorg voor kwaliteit is afgestemd op de behoeften van deze afdeling en er zijn concrete doelen geformuleerd die antwoord geven op de vragen: wat willen wij bereiken, hoe gaan wij dat doen, wat willen wij zien, wanneer zijn wij tevreden, hoe gaan wij dat bepalen?

Context

De afdeling EOA van basisschool De Fontein is in korte tijd enorm gegroeid. Momenteel bezoeken ongeveer 150 leerlingen de school, verdeeld over tien groepen. Zo'n 120 leerlingen komen uit gezinnen met een verblijfsstatus; de andere leerlingen wonen op het AZC in Breda. De school is gehuisvest op twee locaties, maar zoekt naar mogelijkheden om alle leerlingen in één gebouw onder te brengen.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Daaronder staat steeds de toelichting. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij de standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Resultaten					•

Onderwijsresultaten

De inspectie hanteert geen normen om de resultaten van het onderwijs aan nieuwkomers te beoordelen. Wel is duidelijk dat de school reële en ambitieuze doelen voor deze leerlingen stelt. De leraren evalueren regelmatig of de leerlingen de doelen behalen en stellen indien nodig het aanbod en/of de doelen bij. De school kan al wel gegevens over de uitstroom overleggen, ondanks de sterk wisselende samenstelling van de groepen. Tot nu toe is rond de dertig procent van de leerlingen uitgestroomd binnen de gestelde periode van 40 weken op het niveau van het regulier basisonderwijs, zo'n vijftien procent kan dit versneld binnen 30 weken. De rest van de leerlingen stroomde op een lager niveau uit naar het reguliere basisonderwijs of stroomde door naar het ISK, SO of SBO.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod				•
2.2	Zicht op ontwikkeling				•
2.3	Didactisch handelen			•	
2.4	Ondersteuning				•

Onderwijsproces

Op de afdeling EOA van basisschool De Fontein ligt het accent op het leren van de Nederlandse taal. Geen kans blijft onbenut om de leerlingen vertrouwd te maken met de nieuwe taal. De school beschikt over een passend aanbod voor nieuwkomers, waarin naast de Nederlandse taal ook rekenen en wiskunde, de creatieve vakken en kunst en cultuur een belangrijke plaats innemen.

De leraren verstaan hun vak. Ze leggen duidelijk uit en weten de leerlingen te motiveren en enthousiasmeren. De elementen van het directe instructie model zijn herkenbaar in de bezochte lessen. De leraren werken bewust vanuit de principes van NT2-onderwijs. Deze ontwikkeling is nog niet afgerond. Er liggen mogelijkheden om bijvoorbeeld door expliciete instructie, gerichte feedback en het scheppen van meer spreekansen de taalontwikkeling van de kinderen verder te stimuleren.

Voor alle kinderen is een ontwikkelingsperspectief opgesteld, gekoppeld aan leerlijnen en voorzien van tussendoelen. De uitgestippelde doelenlijn is bepalend voor het aanbod. De leraren houden goed zicht op de ontwikkeling van hun leerlingen met behulp van toetsen, observaties en leerlingenwerk. Daarbij wordt systematisch de cyclus doorlopen van 'evalueren, analyseren, doelen stellen en aanpak bepalen'. Voor Nederlandse taal wordt in niveaugroepen gewerkt; na tien weken wordt bepaald of de leerlingen volgens verwachting presteren. Voor rekenen en wiskunde geldt eenzelfde werkwijze, zij het in stamgroepen. De leraren gebruiken de verkregen informatie om hun onderwijs af te stemmen op het niveau en de ontwikkeling van de leerlingen en om te bepalen welke leerlingen extra begeleiding nodig hebben. Bij uitval bepalen zij welke extra hulp zij kunnen bieden. Het gehanteerde systeem is planmatig van opzet en werkt goed.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat				•
3.2	Veiligheid				•

Schoolklimaat en veiligheid

Er is sprake van een warm pedagogisch klimaat. De leerlingen voelen zich veilig en welkom en zijn enthousiast over 'hun juffen'. De ouders hebben alle vertrouwen in het team en zijn dankbaar voor wat hun kinderen wordt aangeboden en geleerd. Er zijn duidelijke regels, die consequent gehanteerd worden. De leraren en leerlingen bespreken regelmatig hoe in Nederland met

verschillende normen en waarden omgegaan wordt. Respect voor diverse culturen, religies en opvattingen is daarbij het uitgangspunt. Door samen veel te praten en te overleggen hanteren de leraren hierbij één lijn. Daarbij kunnen zij rekenen op de ondersteuning van de kindercoach, de vertrouwenspersonen, de aandachtscöördinatoren en de gedragspecialisten die allen op de school werkzaam zijn. Er is een uitgewerkt veiligheidsbeleid en er is goed zicht op het welbevinden van zowel de leraren als de leerlingen. Een veilig klimaat voor iedereen is dan ook een speerpunt op de school.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering				•
4.2	Kwaliteitscultuur				•

Kwaliteitszorg en ambitie

Het team van de afdeling EOA op basisschool De Fontein is trots op wat de school de afgelopen tijd bereikt heeft. Er is hard gewerkt aan de kwaliteit van het NT2-onderwijs. Vooral de cyclus die doorlopen wordt bij het leesonderwijs werpt nu vruchten af, zo wordt gemeld. Er zijn relatief veel startende leraren op de afdeling werkzaam; zij geven aan dat de coaching en begeleiding door de meer ervaren leraren en de schoolleiding goed geregeld is. Eigen inbreng, mogelijkheden om gerichte opleidingen en scholingen te volgen en zitting nemen in werkgroepen maken zichtbaar deel uit van de kwaliteitscultuur op de school: alle betrokkenen werken mee aan het verhogen van de kwaliteit. In de nabije toekomst staan dan ook ambitieuze verbeterplannen op het programma. Zo zal er een teamgerichte post HBO-opleiding op het gebied van onderwijs aan nieuwkomers worden gevolgd. Daarnaast staan het verder stroomlijnen van de structuur op de afdeling EOA, het zoeken naar een specifiek leerlingvolgsysteem voor deze speciale groep leerlingen en het nog verder uitwerken van het taal- en rekenbeleid op het verbeterprogramma. Ook ICT en Kunst&Cultuur (met name muziek en dans) krijgen de nodige aandacht. Onderwijskundig leiderschap, kwaliteitsbewustzijn en een gedreven en betrokken team zorgen ervoor dat alle bouwstenen aanwezig zijn voor het werken aan verbeteringen. Er is dan ook een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren.

2.2 Oordelen over naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op de afdeling Eerste Opvang Anderstaligen van basisschool De Fontein.

Wij hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie.

Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

Het bestuur, de directie en het team van De Eerste Opvang Anderstaligen (de EOA) hebben het inspectiebezoek en het daaruit voortvloeiende rapport als zeer positief ervaren. Het rapport beschrijft de ontwikkelingen op de EOA duidelijk en herkenbaar.

De inspecteurs hebben de school diepgaand geanalyseerd en beschreven en hebben daarnaast meegedacht over de verdere ontwikkeling van de school. Dat wordt gewaardeerd. We ervaren het als positief dat er waardering is voor de ingezette onderwijsontwikkelingen binnen de school en dat onze inspanningen daadwerkelijk leiden tot goed onderwijs, tevreden leerlingen en ouders en natuurlijk een zeer gemotiveerd team.

Een aantal zaken behoeft nog aandacht

NT2 onderwijs

Door de explosieve groei van de EOA is het team op de EOA ingrijpend gewijzigd en uitgebreid. Deze nieuwe leerkrachten hebben coaching gehad en opleidingen gevolgd om de leerlingen het juiste te kunnen bieden. Het lesgeven op een Eerste Opvang Anderstaligen vereist meer competenties, dan lesgeven op een reguliere basisschool. Vandaar dat het gehele team in schooljaar 2016-2017 en schooljaar 2017-2018 de post HBO opleiding NT2 gaat volgen. Het eerste studiejaar gaat het hele team dat gezamenlijk doen en het tweede studiejaar gaan de leerkrachten van de EOA en de leerkrachten van het reguliere gedeelte uiteen en volgen elk een ander specifiek ingericht vervolgt traject voor NT2. Tijdens deze opleiding krijgt het team o.a. onderwijskundige NT2-tips om de leerlingen van de EOA nog beter te kunnen begeleiden op hun weg naar het reguliere onderwijssysteem in Nederland. Eén van de eindtermen op Micro niveau is:

De cursist is in staat om zodanige leerkrachtstrategieën in te zetten dat de taalvaardigheidsontwikkeling in het Nederlands wordt gestimuleerd. De cursist weet daarbij een intensieve interactie met de kinderen en tussen de kinderen te bevorderen.

Cultuureducatie

Cultuureducatie spreekt andere, vaak minder in het oog springende, talenten van kinderen aan. Het is daarom belangrijk dat de leerlingen van de EOA, naast het leren met het hoofd, ook leren met hart en handen. Het stimuleert het creatief denken en daarvan afgeleid het probleemoplossend vermogen. De komende jaren richt de school zich vooral op muziek en dans, maar ook willen we een leerlijn en eventueel creatieve workshops ontwikkelen voor alle leerlingen van onze school.

Rekenen en wiskunde

Natuurlijk is het van belang dat kinderen eerst de taal leren en ook tijdens de rekenles kan daar aan gewerkt worden. De verschillen tussen de kinderen – zelfs al zijn ze van dezelfde leeftijd - kunnen heel groot zijn, zowel gelet op de vorderingen als qua inzicht. Voor rekenen en wiskunde is niet duidelijk welke kennis, vaardigheden en inzichten de leerlingen reeds in het land van herkomst verworven hebben. Het in kaart brengen hiervan, op het juiste niveau instappen en een volgende stap zetten in het leerproces, is een complexe aangelegenheid. De uitdaging is: 'Hoe kunnen we met gebrekkige communicatiemogelijkheden tussen leraar en leerling tot een inzichtelijker en handiger aanpak van rekenen komen?' Door het geven van interactieve instructie worden de leerlingen op een hoger, inzichtelijk niveau gebracht. Deze niveauverhoging kan bereikt worden als de leerkrachten de spontane taal parafraseren en hen de juiste rekentaal aanbieden. Voor het bieden van adequate hulp is kennis van de leerlijnen een voorwaarde.

Het bestuur is trots op de resultaten die directie en team wisten te realiseren en de wijze *waarop* deze resultaten werden behaald. De Fontein als geheel, maar zeker ook de EOA, voegt echt iets toe aan de ontwikkeling van de leerlingen. Wat het bestuur ook bijzonder tevreden stemt is het feit dat de door de inspectie gesignaleerde kansen al zijn opgenomen in het Schoolplan voor de komende periode. Daarmee geven team en directie aan de schoolontwikkeling uitstekend in beeld te hebben. Om te vernemen dat de EOA van De Fontein zich kan meten met de voorhoede van Nederland in deze onderwijssoort versterkt het gevoel dat De Fontein ook weer een parel aan de PCPO-kroon is en daagt ons allen uit om dat ook langjarig zo te houden. De missie van De Fontein is: **'Op weg naar een toekomst met kansen'**. Die missie wordt ook werkelijk vorm en inhoud gegeven.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingkader. Zo ook de afdeling Eerste Opvang Anderstaligen van basisschool De Fontein.

Op 7 juli 2016 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- een presentatie door de school met enkele praktijkvoorbeelden;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleiders, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties hebben wij samen met observanten van de school uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleiders en de leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

Onderstaand staan de portretten van alle standaarden uit het concept-waarderingskader. Bij kwaliteitsonderzoeken gedifferentieerd toezicht wordt een bij de school passende selectie van deze standaarden beoordeeld.

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

STANDAARD 1.2: SOCIALE LEERRESULTATEN

De leerlingen behalen sociale leerresultaten op het niveau dat tenminste in overeenstemming is met de gestelde norm.

De school hecht belang aan het verwerven van sociale en maatschappelijke competenties. De school heeft de kenmerken van haar leerlingenpopulatie in kaart gebracht en heeft op basis hiervan ambities geformuleerd over het niveau dat elke leerling kan bereiken. De groei die de leerlingen gedurende de schoolperiode door maken toetst zij aan deze doelen. De leerlingen verlaten de school met sociale en maatschappelijk competenties, die passen bij de kenmerken van leerlingenpopulatie en de gesteld doelen. Alle leerlingen profiteren optimaal van het genoten onderwijs op deze gebieden. Daarmee kan de school aantonen dat zij op dit gebied uit haar leerlingen haalt wat er in zit.

STANDAARD 1.3 : VERVOLGSUCCES

De bestemming van de leerlingen na het verlaten van de school is bekend en voldoet tenminste aan de verwachtingen van de school.

De school beschikt over toereikende gegevens over het vervolg van de loopbaan van leerlingen die de school verlaten hebben. Het vervolgsucces voldoet tenminste aan de verwachtingen van de school. De school analyseert deze gegevens en betreft deze bij de kwaliteitsverbetering van het onderwijs.

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een voldoende breed, eigentijds en aan de kerndoelen gerelateerd aanbod dat intercollegiaal tot stand is gekomen. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs/de vervolgschool. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren/het leerjaar heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de

inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor alle leerlingen interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het behalen van het opgestelde ontwikkelingsperspectief. De school evalueert regelmatig of de interventies het gewenste effect hebben en stelt de interventies zo nodig bij.

STANDAARD 2.5: SAMENWERKING

De school werkt nauw samen met voorafgaand en vervolgonderwijs, gemeenten en andere partners zoals ouders.

De school werkt nauw samen met ouders, voorschoolse voorzieningen, voorgaande scholen en ketenpartners door informatie over leerlingen uit te wisselen ter bestrijding van uitval en ten behoeve van leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften. Zij ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en stemt haar ouderbeleid daar op af. Voor kinderen in achterstandssituaties en/of met een ondersteuningsbehoefte werkt de school intensief samen met ouders, ketenpartners en met partners in het samenwerkingsverband.

Aan het eind van de schoolperiode en bij tussentijds vertrek van leerlingen informeert ze de ouders en de vervolgschool over de ontwikkeling van de leerlingen.

STANDAARD 2.7: TOETSING EN AFSLUITING

De toetsing en afsluiting verlopen zorgvuldig.

Alle leerlingen in groep 8 maken een eindtoets; tijdens de schoolperiode maken ze regelmatig toetsen van het leerlingvolgsysteem. De leraren nemen de toetsen af conform de voorschriften in de handleiding. De school volgt een zorgvuldige procedure bij het bepalen van het advies voor vervolgonderwijs en spant zich in

om leerlingen op het bij hen passende niveau geplaatst te krijgen. De procedure bij advisering voorziet in betrokkenheid van ouders en leerlingen en wordt regelmatig geëvalueerd en zo nodig herzien. Ouders zijn geïnformeerd over het schoolbeleid voor toetsing, vertragen en versnellen.

KWALITEITSGBIED 3: SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGBIED 4: KWALITEITSZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende' of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.
- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.

- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.